

Ψηφιακή λήθη ύστερα από 17 χρόνια

Πώς ο GDPR συνέβαλε ώστε να σβηστούν από μηχανή αναζήτησης βλαπτικές αναφορές για

Του **ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ**

Για τη γυναικολόγο από τη Θεσσαλονίκη είχε γίνει εφιάλτης. Κάθε φορά που έβαζε το όνομά της στη μηχανή αναζήτησης Google προβάλλε το όνομα «εκείνης». Το εύρημα παρέπεμπε σε μια σελίδα με τίτλο «Δικαίωση μητέρας δύο ανηλικών τέκνων από λάθος γυναικολόγου γιατρού στη Θεσσαλονίκη». Η γυναικολόγος βρέθηκε στη δίνη μιας δικαστικής διαμάχης για ένα ιατρικό λάθος του συζύγου της, επίσης γυναικολόγου, τον οποίο μάλιστα γνώρισε μετά το επίμαχο περιστατικό. Τρεις εβδομάδες μετά την έναρξη ισχύος του νέου γενικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (GDPR), ο νομικός της παραστάτης ζήτησε από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων να διακοπεί η «σύνδεση» της γυναικολόγου με το εύρημα της μηχανής αναζήτησης κάθε φορά που κάποιος πληκτρολογούσε το όνομά της κάτι που η αμερικανική εταιρεία δέχθηκε με βάση το δικαίωμα στη λήθη.

Το χρονικό

Το 2001, μια φοιτήτρια Ιατρικής βρέθηκε σε ιδιωτική **κλινική** για να γεννήσει. Γιατρός της ήταν ο καθηγητής της στο πανεπιστήμιο. Η γέννα ήταν δύσκολη, το παιδί βγήκε υγιές λίγο μετά τα μεσάνυχτα. Ωστόσο η άτυχη γυναίκα άρχισε να αιμορραγεί και μεταφέρθηκε αργά σε κρατικό νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης, όπου απλά διαπιστώθηκε ο θάνατός της, δυομισι ώρες μετά τη γέννα. Ο γιατρός καταδικάστηκε σε πρώτο και δεύτερο

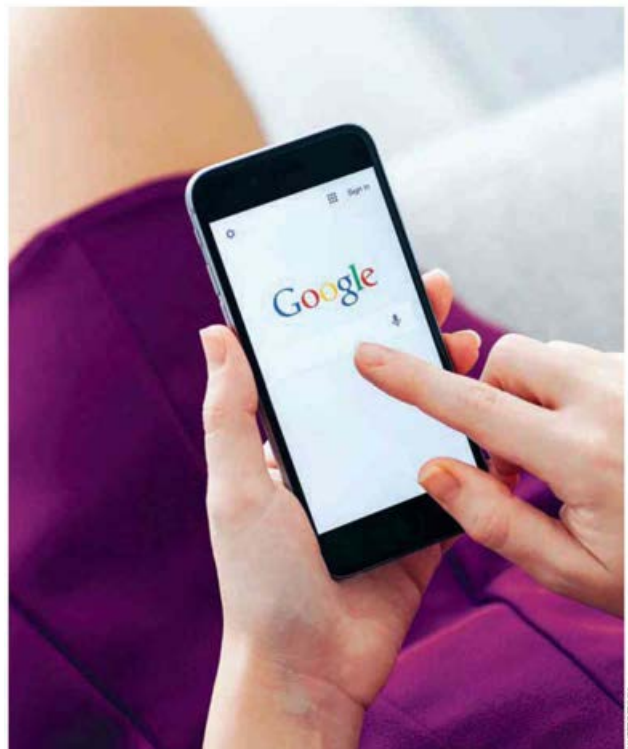
βαθμό για ανθρωποκτονία εξ αμελείας. Η σύζυγός του, με την οποία γνωρίστηκε μετά τον θάνατο της τραγικής μητέρας, απέκτησε μαζί του ένα κοινό περιουσιακό στοιχείο – κάτι που προσείλκυσε την προσοχή των συγγενών της θανούσας και δικαιωμένων από τα δικαστήρια νεκρής...

Παρά το γεγονός ότι ο γιατρός κατέβαλε αποζημίωση, οι συγγενείς της άτυχης μητέρας προχώρησαν σε αναρτήσεις εναντίον του δημιουργώντας σχετικό διαδικτυακό τόπο (με 23.000 θεάσεις) που εμφανίζονταν κάθε φορά που κάποιος/κάποια πληκτρολογούσε το όνομα της συζύγου.

Στα μέσα Ιουνίου 2018, λίγες ημέρες μετά την έναρξη ισχύος του σχετικού γενικού κανονισμού της Ε.Ε. για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, το δικηγορικό γραφείο Βασιλακάκη ζήτησε από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών

Η γιατρός βρέθηκε στη δίνη δικαστικής διαμάχης για ένα ιατρικό λάθος του συζύγου της, επίσης γυναικολόγου, τον οποίο γνώρισε μετά το επίμαχο περιστατικό.

Δεδομένων να επιβάλει τη διαγραφή του συνδέσμου (link) από τη λίστα αποτελεσμάτων της μηχανής αναζήτησης πληροφοριών της εταιρείας Google, «εφόσον η αναζήτηση γίνεται με πληκτρολόγηση του ονοματεπωνύμου της προσφεύγουσας».

Το δικηγορικό γραφείο που εκπροσωπούσε τη γυναικολόγο ζήτησε από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων να επιβάλει τη διαγραφή του συνδέσμου (link) από τη λίστα αποτελεσμάτων της Google, «εφόσον η αναζήτηση γίνεται με πληκτρολόγηση του ονοματεπωνύμου της προσφεύγουσας».

Η γυναικολόγος που είχε ζητήσει προηγουμένως από την Google να διαγράψει τον σύνδεσμο – κάτι που έγινε μετά την προσφυγή της στην Αρχή – επικαλείται τα εξής:

- Το γεγονός ότι όχι η ίδια, αλλά ο σύζυγός της, έχει ελεγχθεί από πει-

θαρχικό όργανο για το συγκεκριμένο περιστατικό.

- Το γεγονός ότι δεν συντρέχει θέμα παραβίασης της ιατρικής δεοντολογίας από την ίδια παρά το γεγονός ότι βλάπεται, καθώς ασκεί το ίδιο επάγγελμα και έχει την ίδια

ταλαιπωρίας

γυναικόλογο από τη Θεσσαλονίκη

ειδικότητα με τον σύζυγό της.

- Τη συσχέτιση του ονόματός της μόνο με τη συγκεκριμένη μηχανή αναζήτησης και όχι με τις άλλες δύο (Yahoo, Bing) που αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Πριν από την ψήφιση του γενικού κανονισμού και την ισχύ του, πέρυσι τον Μάιο, οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του λεγόμενου δικαιώματος στη λήθη ήταν:

- Να μην είναι τα προσωπικά δεδομένα απαραίτητα σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέχθηκαν.
- Το άτομο, τα δεδομένα του οποίου τυχάνουν επεξεργασίας, να αποσύρει τη συναίνεσή του ώστε να γίνει επεξεργασία και να μην υπάρχει άλλος νόμιμος λόγος (π.χ. δημόσια υγεία) για τη συνέχισή της.
- Τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να διαγραφούν σε συμμόρφωση με μια νομική υποχρέωση με βάση τους ευρωπαϊκούς ή τους εθνικούς κανόνες στους οποίους υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

«Λωτοφάγοι»

Το δικαίωμα στη λήθη, όπως κατοχυρώνεται στον γενικό κανονισμό, δεν είναι ένα απόλυτο δικαίωμα, γράφει ο αναπληρωτής καθηγητής της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ Ιωάννης Ιγγλεζάκης. Υπάρχουν εξαιρέσεις που περιορίζουν το πεδίο εφαρμογής του. Οι πιο σημαντικές από αυτές σχετίζονται με την ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης. Το δικαίωμα στη λήθη, τονίζει ο κ. Ιγγλεζάκης, δεν μπορεί να ισοδυναμεί με δικαίωμα διαγραφής της ιστορίας, μετατρέποντας τη σύγχρονη κοι-

νωνία σε μια κοινωνία «λωτοφάγων». Αυτή είναι η αμερικανική νομική παράδοση σε ό,τι αφορά τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έναντι των οποίων το δικαίωμα αυτό δεν ισχύει. Έτσι, ίσως να εξηγείται και το γεγονός ότι η εταιρεία του Πάλο Αλτο (Google) είχε αρνηθεί να προχωρήσει σε αντίστοιχες διαγραφές συνδέσμων σε δύο άλλες περιπτώσεις πριν από την ισχύ του γενικού κανονισμού:

- Στην πρώτη (82/2016) ο προσφεύγων απέστειλε στην Google αιτήματα διαγραφής 18 συνολικά συνδέσμων από τα αποτελέσματα αναζήτησης με βάση το όνομά του. Οι επίμαχες δημοσιεύσεις αφορούν, μεταξύ άλλων, πληροφορίες και δεδομένα σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας (ΕΑΒ) και σχετικά με σκάνδαλα και φαινόμενα διαφθοράς, κακοδιαχείρισης και διασπάθισης του δημοσίου χρήματος κατά τη διάρκεια της θητείας του προσφεύγοντος. Η αμερικανική εταιρεία έκρινε ότι υπερέχει το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης, στη στάθμιση με την προστασία των προσωπικών δεδομένων του προσφεύγοντος.

- Στη δεύτερη (83/2016) η επίμαχη ανάρτηση αφορούσε την επαγγελματική ιδιότητα του προσφεύγοντος και την ποινική καταδίκη του από δικαστήριο για παράνομη δραστηριότητα στην οποία είχε εμπλακεί (απόπειρα μεσολάβησης σε παράνομη υιοθεσία ανηλίκου) και στην ποινή κάθειρξης έξι ετών. Η απάντηση της Google για την αφαίρεση ήταν αρνητική, αξιολογώντας ότι υπερείχε και πάλι το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης.